

Kansainvälisen pelastustoiminnan peruskurssi

Kurssin aika ja paikka: 11.-14.2.2020, Pelastusopisto, Hulkontie 83, Kuopio

Kurssin tarkoitus

Koulutuksen tavoitteena on löytää eri alojen monipuolisia ammattilaisia kansainvälisen pelastustoiminnan tehtäviin.

Kansainvälisen pelastustoiminnan peruskurssi tarjoaa perusteet kansainvälisestä pelastustoiminnasta ja on vaatimus kansainvälisen pelastustoiminnan syventäviin koulutuksiin ja asiantuntijatehtäviin hakeutumiselle.

Kansainvälinen pelastustoiminta ja asiantuntijatehtävät

Kansainvälinen pelastustoiminta on valtiosopimukseen ja lainsäädäntöön perustuvaa avun antamista ulkomaille ja sen vastaanottamista Suomeen luonnon tai ihmisen aiheuttamien katastrofien tai onnettomuuksien jälkeen, jolloin maan omat pelastusvalmiudet eivät riitä. Pelastustoimen ja siviilivalmiuden eurooppalainen yhteistyö on viime vuosina laajentunut perinteisestä pelastustoiminnan avunannosta laaja-alaiseen, monialaiseen yhteistyöhön (englanniksi civil protection), pitäen sisällään myös varautumiseen ja onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvää yhteistyötä ja osaamisen jakamista. Suomi edistää kokonaisturvallisuusajattelua myös eurooppalaisen siviilivalmiuden kontekstissa.

Suomi osallistuu kansainväliseen pelastustoimintaan Euroopan unionin ja kansainvälisten järjestöjen kautta sekä kahdenvälisen ja monenkeskisten valtioiden välisten sopimuksien puitteissa. Suomi voi sisäministeriön päätöksellä lähettää katastrofitilanteissa toisen valtion tai kansainvälisen järjestön pyynnöstä pelastus- ja avustusyksiköitä sekä pelastustoimen asiantuntija-apua ulkomaille. Suomen kansainvälisen pelastustoiminnan resursseja ovat USAR (Urban Search and Rescue) ja TAST (Technical Assistant and Support Team) -muodostelmat sekä yksittäiset asiantuntijat (esimerkiksi tekniset asiantuntijat, EU:n pelastuspalvelumekanismien koordinoitiasiantuntijat, International Humanitarian Partnership IHP -asiantuntijat).

Kansainvälisen pelastustoimen asiantuntijatehtäviä on seuraavilla alueilla:

- Rauniopelastamisen asiantuntijat (Urban Search and Rescue, USAR)
- Teknisen avun tukiryhmän asiantuntijat (Technical Assistance Support Team, TAST)
- EU:n pelastuspalvelumekanismin asiantuntijat.

Tehtäviä rauniopelastusmuodostelmassa ovat:

- USAR-muodostelman johtotehtävät (logistiikka, rakenneasiantuntijat, turvallisuus- ja operaatioasiantuntijat)
- rauniopelastustehtävät (tekninen etsintä, rakenteiden läpäisy, tuenta, nostot ja siirrot, köysipelastus)
- koiratoiminta eli rauniokoiran ohjaajat
- lääkintä (lääkärit ja sairaanhoitajat/ensihoitajat)
- leiritekniikat
- tietotekniikka ja viestiyhteydet (ICT).

Tehtäviä TAST-tiimissä ovat:

- leiritekniikat
- tietotekniikka ja viestiyhteydet (ICT), tiedonhallinta (Information Management)
- lääkintä (lääkärit ja sairaanhoitajat/ensihoitajat).

Asiantuntijatehtäviä ovat esimerkiksi:

- tekniset asiantuntijat (esimerkiksi logistikot)
- pelastustoiminnan asiantuntijat
- riskienarvioinnin asiantuntijat
- humanitaarisen avun asiantuntijat
- ympäristövaikutusten asiantuntijat (esim. vesi- ja jätehuolto, kemikaalionnettomuudet, hydrologia)
- koordinoitiasiantuntijat
- johtamisen asiantuntijat.

Kansainvälisen pelastustoiminnan peruskurssi tarjoaa perusteet kansainvälisestä pelastustoiminnasta ja on vaatimus jatkokoulutukseen ja asiantuntijatehtäviin hakeutumiselle. Teoriamuotoisella peruskurssilla tutustutaan kansainvälisen pelastustoiminnan eri osa-alueisiin kansainvälisellä, kansallisella ja henkilökohtaisella tasolla.

Kurssin jälkeen asiantuntijan on osallistuttava syventäviin koulutuksiin asiantuntijuutensa mukaisesti ollakseen käytettävissä kansainvälisiin tehtäviin. Pelastuslaitosten henkilöstön osalta kansainvälisen pelastustoiminnan koulutus rinnastetaan muuhun Pelastusopiston täydennyskoulutukseen.

Kurssi koostuu neljästä osiosta:

Osio 0 - itsenäinen opiskelu

- Toiminnan viitekehys

- Kansainvälisen pelastustoiminnan koulutus
- Safety and Security
- Operaatiot

Osio I - Johdatus kansainväliseen pelastustoimintaan

- Suomen osallistuminen kansainväliseen pelastustoimintaan
- Asiantuntijan koulutuspolku
- Raskaan rauniopelastusmuodostelman, teknisen tuen tiimin ja asiantuntijoiden tehtävät

Osio II - Kansainvälinen toimintaympäristö

- Toiminnan viitekehykset
- Kansainvälinen toimintaympäristö ja toimijat
- Kulttuurinen osaaminen
- Ei-tekniset taidot operaatioilla
- Isäntävaltion tuki (Host Nation Support)

Osio III - Osana kansainvälistä pelastustoimintaa

- Työnantajaperehdytys
- Hälytysketju
- Henkinen ja fyysinen hyvinvointi
- Turvallisuus
- Materiaalivalmius ja asiantuntijan varustaminen
- Media

Kurssin tavoitteet

Osio 0 - itsenäinen opiskelu

Osallistuja

- osaa kuvata eron kriisinhallintatehtävän ja pelastustehtävän välillä
- tunnistaa toimintaa säätelevät sopimukset
- osaa määritellä toiminnan viitekehyksen
- tunnistaa turvallisuuteen liittyvät tekijät
- perehtyy toimintaan liittyviin käsitteisiin

Osio I - Johdatus kansainväliseen pelastustoimintaan

Osallistuja

- tunnistaa kurssin oppimistavoitteet
- osaa listata kansainvälisen pelastustoiminnan toimijat kansallisella tasolla
- osaa selittää kansainväliseen pelastustoimintaan osallistumisen perusteet (arvomaailma)
- tunnistaa, millaisia tehtäviä toimintaan liittyy

- osaa suunnitella omaa urapolkua asiantuntijatehtäviin

Osio II - Kansainvälinen toimintaympäristö

Osallistuja

- tunnistaa kansainvälisen pelastustoiminnan toimintaympäristön ja toimijat
- tunnistaa kansainvälisen pelastustoiminnan yhteistyörakenteet ja -organisaatiot
- osaa tehdä yhteenvedon EU:n civil protection -kapasiteeteista
- tunnistaa toimintaa säätelevät lait ja standardit
- osaa selittää HNS-toiminnan roolin
- osallistujalla on valmius toimia kv-ympäristössä

Osio III - Osana kansainvälistä pelastustoimintaa

Osallistuja

- osaa toimia yhteistyössä median kanssa
- tuntee työnantajan asettamat velvoitteet ja oikeudet
- tuntee vastuut ja velvollisuudet sekä osallistumisen edellytykset
- tiedostaa ja osaa ehkäistä turvallisuusriskit
- tunnistaa ja osaa ehkäistä fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin riskitekijät.

Kohderyhmä

Kohderyhmänä ovat sekä pelastustoiminnan henkilöstö (mukaan lukien sopimuspalokuntalaiset) että muiden toimialojen asiantuntijat, esimerkiksi riskienarvioinnin, humanitaarisen avun, logistiikan ja ympäristövaikutusten asiantuntijat (esim. vesi- ja jätehuolto, kemikaalionnettomuudet, hydrologia). Kansainvälisen pelastustoiminnan tehtäviä on myös esimerkiksi rakenne-, tulva- ja metsäpaloasiantuntijoille sekä teknisille osaajille (kuten sähköasennus, rakennusosaaminen, ICT).

Esitietovaatimukset

Koulutuksiin valittujen on suoritettava itseopiskelujakso (noin 8 h) ennen lähiopetusjaksolle osallistumista.

Opetusmenetelmät

Itse- ja lähiopiskelu.

Kustannukset

Koulutus, majoitus ja ruokailut Pelastusopistolla ovat osallistujille maksuttomia.

Kansainvälisen pelastustoiminnan kelpoisuusehdot

- Hyvä englannin kielen taito; tietyt asiantuntijatehtävät vaativat vähintään B2-tason osaamista (ks. <https://europass.cedefop.europa.eu/fi/resources/european-language-levels-cefr>). Muu kielitaito katsotaan eduksi (erityisesti ranska, espanja, arabia)
- Ajokortti; minimivaatimus B-luokka
- Tehtävään soveltuva hyvä fyysinen kunto ja terveys. Koulutukseen valittujen tulee esittää lääkärintodistus terveydentilastaan kurssin alkaessa. Todistus saa olla korkeintaan kolme kuukautta vanha. Määrämuotoa todistukselle ei ole, esimerkiksi pelastuslaitosten henkilöstöltä hyväksytään määräaikaisen työterveystarkastuksen todistus. Todistus on pakollinen ja omakustanteinen.
- Rauniopelastustehtäviin vähintään kolme vuotta pelastustoimen työkokemusta ja pelastustoimen tutkinto
- Muut rauniopelastustoiminnan tehtävät (esimerkiksi ICT, lääkintä, rakenneasiantuntija, koiraohjaaja) sekä koordinaatioasiantuntijat ja TAST-tehtävät: soveltuva alakohtaista työkokemusta vähintään viisi vuotta.

Kansainvälisen pelastustoiminnan valmius edellyttää henkilöstöltä sitoutumista toimintaan ja valmiutta olla käytettävissä hälytysluontoiisiin tehtäviin. Hakijan on suositeltavaa ennen koulutukseen hakeutumista keskustella käytettävyydestään työnantajansa ja lähiomaistensa kanssa, johtuen hälytystilanteessa vaadittavasta nopeasta reagoinnista tehtävään. Osallistuminen kansainvälisiin tehtäviin on aina vapaaehtoista. Tehtäviin valituille tehdään määräaikainen virkanimitys ja henkilöt ovat taustavirastaan tai -tehtävästään määräaikaisella virka- tai työvapaalla. Kansainvälisten tehtäviin osallistuvan henkilöstön palvelussuhteisiin ja henkilöstön asemaan avustustoiminnassa sovelletaan lakia siviilihenkilöiden osallistumisesta kriisinhallintaan (30.12.2004/1287).

Hakulomake osoitteessa: <https://link.webropolsurveys.com/S/A0242A9A6FA726A9>

Haku päättyy 1.12.2019.

Pelastuslaitoksia pyydetään nimeämään 1 - 2 osallistujaa koulutukseen kelpoisuusehtojen mukaisesti. Pelastuslaitoksia pyydetään asettamaan ehdokkaat valintajärjestykseen. Pelastuslaitoksen kansainvälisen pelastustoiminnan yhdyshenkilöitä pyydetään toimittamaan tieto laitoksen nimeämistä henkilöistä Pelastusopistolle (cp@pelastusopisto.fi) hakuajan loppuun mennessä.

Pelastuslaitosten nimeämien henkilöiden on myös täytettävä oheisen linkin hakulomake hakuajan loppuun mennessä.

Muut kuin pelastuslaitosten henkilöstö hakeutuu koulutuksiin suoraan avoimen haun kautta.

Lisäksi valintakriteereinä:

- kelpoisuusehtojen täyttäminen
- monipuolinen työkokemus
- kielitaito
- hakemuksessa ilmaistu motivaatio kansainvälisen pelastustoiminnan tehtäviin hakeutumiselle.

Pelastusopisto ottaa lisäksi huomioon valintoja tehdessään asiantuntijarosterin tarpeet.

PELASTUSOPISTO

Lisätiedot

Ensisijaisesti cp@pelastusopisto.fi

tai koulutussuunnittelija Laura Hokkanen, p. 0295453536